

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III

HOME SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

DEC - 17313**Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150****Number of Pages in this Booklet : 32****Number of Questions in this Booklet : 75****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

DEC - 17313/III

Home Science
Paper III
गृह विज्ञान
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. The protein requirement of a person weighing 220 lbs is calculated by :

- (A) Dividing pounds by 2.2 and multiplying it by 0.8
(B) Multiplying pounds by 2.2 and multiplying it by 0.8
(C) Multiplying pounds by 0.8 and dividing it by 2.2
(D) Multiplying pounds by 2.2 and dividing it by 0.8

2. Alcohol dehydrogenase converts alcohol to acetaldehyde and Acetyl Co-A in the presence of :

- (A) Thiamine and Riboflavin
(B) Riboflavin and Niacin
(C) Thiamine and Niacin
(D) Thiamine and Pyridoxine

1. 220 पाऊंड वजनाच्या व्यक्तीच्या प्रथिनांची गरज खालील पद्धतीत मोजली जाते :

- (A) वजनाला 2.2 ने भागून 0.8 ने गुणणे
(B) वजनाला 2.2 ने गुणून 0.8 ने गुणणे
(C) वजनाला 0.8 ने गुणून 2.2 ने भागणे
(D) वजनाला 2.2 ने गुणून 0.8 ने भागणे

2. अल्कोहोलचे अॅसिटाल्डिहाईड व अॅसिटॉईल को-ए मध्ये रूपांतर, अल्कोहोल डिहायड्रोजनेजच्या मदतीने खालीलपैकी कशाच्या उपस्थितीत होते :

- (A) थायमिन आणि रायबोफ्लेविन
(B) रायबोफ्लेविन आणि नियासिन
(C) थायमिन आणि नियासिन
(D) थायमिन आणि पिरिडॉक्सिन

3. Maintenance of water balance requires all, *except* :

- (A) ADH
- (B) Thirst mechanism
- (C) Cortisol
- (D) Aldosterone

4. Crazy pavement dermatitis is observed in :

- (A) Marasmus
- (B) Keratomalacia
- (C) Pellagra
- (D) Kwashiorkor

5. Which of the following food has the lowest Glycemic Index ?

- (A) Yam
- (B) Apple
- (C) Groundnut
- (D) Rajmah

3. पाण्याचा समतोल राखण्यासाठी पुढीलपैकी एक सोडून इतरांची आवश्यकता असते :

- (A) ए.डी.एच.
- (B) तहान लागण्याची प्रक्रिया
- (C) कॉर्टिसॉल
- (D) अल्डोस्टेरॉन

4. क्रेझी पेव्हमेंट डर्मटायटिस खालील मध्ये आढळतो :

- (A) सुकटी
- (B) केरॅटोमलेशिया
- (C) पेलग्रा
- (D) सुजवटी

5. खालीलपैकी कोणत्या अन्नपदार्थाचा ग्लायसेमिक इंडेक्स सर्वात कमी आहे ?

- (A) सुरण
- (B) सफरचंद
- (C) शेंगदाणे
- (D) राजमा

6. Biologically active compound in green tea is :

- (A) Catechins
- (B) Coumarin
- (C) Isothiocyanate
- (D) Allicin

7. The colour in meat is fixed by the addition of :

- (A) Propionic acid
- (B) Potassium nitrite
- (C) Benzoic acid
- (D) Potassium alginate

8. The major function of high density lipoproteins is :

- (A) Transport of dietary fat
- (B) Transport of cholesterol
- (C) Transport of endogenous fat
- (D) Reverse transport of cholesterol to liver

6. जैविकदृष्ट्या क्रियाशील असणारा ग्रीन टी मधील घटक म्हणजे :

- (A) कॅटेचिनस्
- (B) कुमरिन
- (C) आयसोथायोसायनेट
- (D) अलिसिन

7. मांसातील रंग खालील घटकामुळे पक्का होतो :

- (A) प्रोपियोनिक ॲसिड
- (B) पोटॅशियम नायट्राईट
- (C) बेन्झोईक ॲसिड
- (D) पोटॅशियम आल्गिनेट

8. हाय डेन्सिटी लायपोप्रोटीन्सचे महत्वाचे कार्य हे आहे :

- (A) अन्नातील स्निग्धांचे वहन
- (B) कोलेस्ट्रॉलचे वहन
- (C) शरीरनिर्मित स्निग्धांचे वहन
- (D) कोलेस्ट्रॉलचे यकृताकडे उलटे वहन

9. Dysgeusia in HIV patients is due to the deficiency of :

- (A) Chromium
- (B) B-vitamins
- (C) Zinc
- (D) Selenium

10. Toxin present in Lathyrus sativus is :

- (A) BHT
- (B) BHBA
- (C) BHA
- (D) BOAA

11. The method of buying which involves purchasing of food directly from the manufacturer is :

- (A) Open market buying
- (B) Negotiated buying
- (C) Formal buying
- (D) Wholesale buying

9. एच.आय.व्ही. रुग्णांमध्ये डिसग्युसिया खालीलच्या कमतरतेमुळे होते :

- (A) क्रोमियम
- (B) ब-जीवनसत्व
- (C) झिंक
- (D) सिलिनियम

10. लॅथिरिस सटायव्हस मध्ये असणारा घातक पदार्थ म्हणजे :

- (A) BHT
- (B) BHBA
- (C) BHA
- (D) BOAA

11. उत्पादकाकडून अन्न खरेदी करण्याच्या थेट पद्धतीला असे म्हणतात :

- (A) खुल्या बाजारातील खरेदी
- (B) वाटाघाटी करून केलेली खरेदी
- (C) औपचारिक खरेदी
- (D) घाऊक खरेदी

12. Accumulation of copper in the body is seen in :

- (A) Menkey's kinky hair syndrome
- (B) Wernicke-Kosakoff's disease
- (C) Wilson's disease
- (D) Metabolic syndrome

13. Calorie content of Olestra is :

- (A) 1 cal/g
- (B) 9 cal/g
- (C) 8 cal/g
- (D) 0 cal/g

14. Highest trans fatty acid content is seen in :

- (A) Butter
- (B) Palm oil
- (C) Vanaspati
- (D) Ghee

12. तांब्याचे शरीरामध्ये साठून राहणे खालील मध्ये आढळते :

- (A) मेंकीज् किंकी हेअर सिंड्रोम
- (B) वर्निक-कोसॅकॉफ डिसिज
- (C) विल्सनस् डिसिज
- (D) मेटाबॉलिक सिंड्रोम

13. ओलेस्ट्रा मधील उष्मांकाचे प्रमाण इतके असते :

- (A) 1 कॅलरी/ग्रॅम
- (B) 9 कॅलरी/ग्रॅम
- (C) 8 कॅलरी/ग्रॅम
- (D) 0 कॅलरी/ग्रॅम

14. ट्रान्स फॅटी ॲसिडचे सर्वाधिक प्रमाण खालीलपैकी कशात आढळते ?

- (A) लोणी
- (B) पाम तेल
- (C) वनस्पती तूप
- (D) साजूक तूप

15. The Glomerular Filtration Rate in End stage renal disease is :
- (A) 60 ml/min
(B) Less than 15 ml/min
(C) Less than 30 ml/min
(D) More than 60 ml/min
16. The following is an additive Generally Recognised as safe :
- (A) Benzoic acid
(B) Salt
(C) Propionic acid
(D) Butylated Hydroxy Anisole
17. Methylene Blue Reduction Test is carried out for :
- (A) Cream
(B) Butter milk
(C) Milk
(D) Canned evaporated milk
15. एण्ड स्टेज रिनल डिसिज मध्ये ग्लोमेरुलर फिल्टरेशन रेट इतका असतो :
- (A) 60 मिली/मिनिट
(B) 15 मिली/मिनिट पेक्षा कमी
(C) 30 मिली/मिनिट पेक्षा कमी
(D) 60 मिली/मिनिट पेक्षा अधिक
16. खालील मिसळक हे Generally Recognised as safe मध्ये मोडते :
- (A) बेन्झोईक ॲसिड
(B) मीठ
(C) प्रोपिओनिक ॲसिड
(D) ब्युटिलेटेड हायड्रॉक्सी ॲनिसोल
17. मिथिलिन ब्ल्यू रिडक्शन टेस्ट ही खालीलसाठी वापरतात :
- (A) क्रीम
(B) ताक
(C) दूध
(D) डबाबंद दूध

18. The lowest iodine value is observed in :
- (A) Palm oil
(B) Coconut oil
(C) Hydrogenated fat
(D) Butter
19. Vitamin K compound synthesized by intestinal bacteria is :
- (A) Phylloquinone
(B) Menadiol acetate
(C) Menadione
(D) Menaquinone
20. Bacteria responsible for tooth decay are :
- (A) Streptococcus thermophilus
(B) Lactobacillus acidophilus
(C) Streptococcus mutans
(D) Bacillus cereus
18. सर्वात कमी आयोडिन व्हॅल्यू खालील मध्ये आढळते :
- (A) पाम तेल
(B) नारळाचे तेल
(C) हायड्रोजनेटेड फॅट
(D) लोणी
19. आतड्यातील सूक्ष्मजीवांकडून तयार होणारे जीवनसत्व के (K) चे घटक स्वरूप हे असते :
- (A) फायलोक्विनोन
(B) मिनाडायॉल ॲसिटेट
(C) मिनाडायॉन
(D) मिनाक्विनोन
20. दात किडण्यास कारणीभूत असणारे सूक्ष्मजीव हे होत :
- (A) स्ट्रेप्टोकोकस थर्मोफिलस
(B) लॅक्टोबॅसिलस ॲसिडोफिलस
(C) स्ट्रेप्टोकोकस म्यूटान्स
(D) बॅसिलस सिरियस

21. "Retting" is a process in the manufacture of :
- (A) Cotton
(B) Silk
(C) Jute
(D) Wool
22. An effective eco-friendly bleach on textile fabric is :
- (A) Chlorine bleach
(B) Hydrogen peroxide
(C) Sodium perborate
(D) Hypochlorite bleach
23. Which of the following dyes is *not* suitable for dyeing cotton ?
- (A) Direct dye
(B) Naphthol dye
(C) Disperse dye
(D) Reactive dye
21. "रेटिंग" ही प्रक्रिया खालीलपैकी कशाच्या निर्मितीत केली जाते ?
- (A) सूत
(B) रेशीम
(C) ज्यूट
(D) लोकर
22. कापडावर परिणामकारक असणारे पर्यावरणपूरक विरंजक म्हणजे :
- (A) क्लोरीन विरंजक
(B) हायड्रोजन पेरोक्साईड
(C) सोडियम परबोरेट
(D) हायपोक्लोराईट विरंजक
23. खालीलपैकी कोणता रंग सुताला रंग देण्यास उपयुक्त नाही ?
- (A) डायरेक्ट रंग
(B) नॅफ्थॉल रंग
(C) डिस्पर्स रंग
(D) रिअॅक्टिव रंग

24. A style of garment which is popular for a brief time and usually restricted to youth is known as :

- (A) Classic
- (B) Chic
- (C) Fashion
- (D) Fad

25. A garment suitable for an infant during summer season :

- (A) Romper
- (B) Cardigan
- (C) Bib
- (D) Protector

26. "Raglan" is a type of :

- (A) Collar
- (B) Placket
- (C) Pocket
- (D) Sleeve

24. कपड्यांचा प्रकार, जो थोड्या कालावधी-साठी लोकप्रिय असतो व सर्वसाधारणपणे फक्त तरुणांमध्ये लोकप्रिय असतो त्याला :

- (A) क्लासिक म्हणतात
- (B) चिक् म्हणतात
- (C) फॅशन म्हणतात
- (D) फॅड म्हणतात

25. अर्भकांना उन्हाळ्यात घालण्यासाठी खालीलपैकी कोणते वस्त्र उपयुक्त असते ?

- (A) रॉम्पर
- (B) कार्डिगन
- (C) बिब
- (D) प्रोटेक्टर

26. 'रॅग्लन' हा कशाचा प्रकार आहे ?

- (A) कॉलर
- (B) प्लकेट
- (C) पॉकेट
- (D) स्लिव्ह

27. Zeolite is a :

- (A) Type of detergent
- (B) Type of bleaching agent
- (C) Method of removing starch from fabrics
- (D) Method of removing hardness of water

28. The only natural mineral fiber is :

- (A) Asbestos
- (B) Casein
- (C) Linen
- (D) Flax

29. Wool can be identified under a microscope by :

- (A) Convolution
- (B) Striations
- (C) Scales
- (D) Specks

27. झिओलाईट म्हणजे :

- (A) डिटरजंटचा एक प्रकार आहे
- (B) ब्लिचिंग एजंटचा एक प्रकार आहे
- (C) कपड्यातील स्टार्च काढण्याची एक पद्धत आहे
- (D) पाण्याचा कठीणपणा कमी करण्याची एक पद्धत आहे

28. पुढीलपैकी एकमेव नैसर्गिक खनिज तंतू म्हणजे :

- (A) अॅसबेस्टॉस
- (B) केसिन
- (C) लिनन
- (D) फ्लॅक्स

29. लोकर तंतू सूक्ष्मदर्शकाखाली ह्यामुळे ओळखता येतो :

- (A) पीळ
- (B) उभ्या रेषा
- (C) खवले
- (D) ठिपके

30. A yarn made by twisting two or more ply yarns is called :
- (A) Single yarn
(B) Cord yarn
(C) Boucle yarn
(D) Filament
31. A 'V' shaped neckline should be finished by :
- (A) Bias binding
(B) Shape facing
(C) Piping
(D) Self finishing
32. Printing style where colour is removed from dyed fabric is known as :
- (A) Resist Printing
(B) Direct Printing
(C) Discharge Printing
(D) Pigment Printing
30. दोन किंवा अधिक प्लाय धाग्यांना एकत्र पीळ देऊन तयार होणारा धागा म्हणजे :
- (A) एकेरी धागा
(B) कॉर्ड धागा
(C) बॉकल धागा
(D) फिलामेंट
31. 'व्ही' आकाराचा गळ खालीलपैकी कोणत्या पद्धतीने परिपूर्ण केला जातो ?
- (A) बायस बाईंडिंग
(B) शेप फेसिंग
(C) पायपिंग
(D) सेल्फ फिनिशिंग
32. रंगविलेल्या कापडातून रंग काढण्याची छपाई पद्धत म्हणजे :
- (A) रेसिस्ट छपाई
(B) डायरेक्ट छपाई
(C) डिस्चार्ज छपाई
(D) पिगमेंट छपाई

33. High twist yarns are used for :

- (A) Georgette
- (B) Chiffon
- (C) Satin
- (D) Taffetta

34. Silk garments are stiffened by using :

- (A) Rice starch
- (B) Dextrin
- (C) Sago starch
- (D) Gum

35. A famous silk sari from Maharashtra is :

- (A) Panetar
- (B) Gharchola
- (C) Paithani
- (D) Irfal

33. अधिक पीळ असणारे धागे खालीलपैकी कशासाठी वापरतात ?

- (A) जॉर्जेट
- (B) शिफॉन
- (C) सॅटीन
- (D) टफेटा

34. रेशमी कापडास पुढील घटक वापरून कडकपणा आणतात :

- (A) तांदुळाचा स्टार्च
- (B) डेक्स्ट्रिन
- (C) साबुदाण्याचा स्टार्च
- (D) गोंद

35. महाराष्ट्रातील लोकप्रिय रेशमी साडी म्हणजे :

- (A) पाणेतार
- (B) घरचोला
- (C) पैठणी
- (D) इरकल

36. The term "Extension" originated in :

- (A) England
- (B) India
- (C) Pakistan
- (D) America

37. Planning in an extension organisation is for the purpose of improving

- (A) Urban life
- (B) Animal life
- (C) Rural life
- (D) Skill

38. H.Y.V.P. programme was implemented for :

- (A) Rural development
- (B) Increasing food production
- (C) Self-employment
- (D) Increasing economic status

36. विस्तार "Extension" या संज्ञेचा उगम येथे झाला.

- (A) इंग्लंड
- (B) भारत
- (C) पाकीस्तान
- (D) अमेरिका

37. विस्तार संस्थामध्ये नियोजनाचा उद्देश सुधारण्यासाठी आहे.

- (A) शहरी जीवन
- (B) पशु जीवन
- (C) ग्रामीण जीवन
- (D) कौशल्ये

38. एच.वाय.व्ही.पी. कार्यक्रम यासाठी राबविण्यात आला होता.

- (A) ग्रामीण विकास
- (B) अन्नधान्य वाढविण्यासाठी
- (C) स्वतःरोजगार
- (D) आर्थिकदरजा सुधारण्यासाठी

39. Planning, organizing, staffing, leading and controlling are the functions of (A) Community development (B) Leader (C) Organisation (D) Manager	39. नियोजन, संघटन, कामाचे वाटप, पुढाकार आणि नियंत्रण ही ची कार्ये आहेत. (A) समुदाय विकास (B) नेता (C) संस्था (D) व्यवस्थापक
40. Non-Formal education provides : (A) Life Long Learning (B) Institutionalised Learning (C) Selected Learning According to needs (D) Formal Learning	40. मितापचारिक शिक्षण पुरविते. (A) संपूर्ण जीवन शिक्षण (B) व्यावसायिक शिक्षण (C) गरजेनुसार शिक्षण निवडणे (D) औपचारिक शिक्षण
41. For seminar to be effective number of persons are required. (A) 15-20 (B) 5-10 (C) 10-12 (D) 30-40	41. चर्चासत्र परिणामकारक होण्यासाठी लोकांची आवश्यकता असते. (A) 15-20 (B) 5-10 (C) 10-12 (D) 30-40

42. The full form of LCD projector is :

- (A) Light Crystal Display
- (B) Led Crystal Display
- (C) Liquid Crystal Display
- (D) Large Crystal Display

43. The foundations of the women's liberation movement in India was laid by :

- (A) Mahatma Gandhi
- (B) Mahatma Jyotirao Phule
- (C) Swami Dayananda Saraswati
- (D) Raja Ram Mohan Roy

44. The Education Commission was headed by

- (A) Kothari
- (B) Mehta
- (C) Singh
- (D) Yadav

42. एल.सी.डी. प्रोजेक्टरचे पूर्ण नाव आहे.

- (A) लाईट क्रिस्टल डिस्प्ले
- (B) लेड क्रिस्टल डिस्प्ले
- (C) लिक्वीड क्रिस्टल डिस्प्ले
- (D) लार्ज क्रिस्टल डिस्प्ले

43. भारतामध्ये स्त्रीमुक्ती चळवळीची स्थापना यांनी केली.

- (A) महात्मा गांधी
- (B) महात्मा ज्योतीराव फुले
- (C) स्वामी दयानंद सरस्वती
- (D) राजा राममोहन रॉय

44. शिक्षण आयोगाचे हे प्रमुख होते.

- (A) कोठारी
- (B) मेहता
- (C) सिंग
- (D) यादव

45. A good message should be

- (A) Accurate and irrelevant
- (B) In-line and inaccurate
- (C) Clear and specific
- (D) Timely and insignificant

46. The full form of DWCRA is :

- (A) Development of Women and
Community in Research Areas
- (B) Development of Women and
Children in Rural Areas
- (C) Development of Women and
Children in Rural Agriculture
- (D) Development of Women and
Community in Rural Areas

45. चांगला संदेश असावा.

- (A) अचूक आणि असंबद्ध
- (B) च्या रेषेत आणि बरोबर नसलेला
- (C) स्पष्ट आणि निश्चित
- (D) वेळेत आणि अर्थहीन

46. DWCRA चे पूर्ण रूप आहे :

- (A) डेव्हलपमेंट ऑफ वूमन अँड कम्युनिटी
इन रिसर्च एरिया
- (B) डेव्हलपमेंट ऑफ वूमन अँड चिल्ड्रन इन
रूरल एरिया
- (C) डेव्हलपमेंट ऑफ वूमन अँड चिल्ड्रन इन
रूरल अँग्रीकल्चर
- (D) डेव्हलपमेंट ऑफ वूमन अँड कम्युनिटी
इन रूरल एरिया

47. Lack of confidence, socio-cultural barriers market-oriented skills, motivational factors knowledge in Administration are the challenges faced by :

- (A) Women entrepreneurs
- (B) Community development
- (C) Family development
- (D) Rural development

48. The elements of General model of communication are

- (A) Speaker, speech, Audience
- (B) Source, Transmitter, Signal, Receiver, Destination
- (C) Source, message, transmitter, channel, receiver
- (D) Source, message, channel, receiver, effects

47. आत्मविश्वासाचा अभाव, सामाजिक-सांस्कृतिक अडथळे, बाजारपेठे विषयीची कौशल्ये, प्रेरणाकारक घटक, प्रशासनातील माहिती ह्या आव्हाना ला तोंड द्यावे लागते.

- (A) महिला उद्योजक
- (B) समुदाय विकास
- (C) कुटुंब विकास
- (D) ग्रामीण विकास

48. संप्रेषणाच्या सर्वसामान्य प्रतिमानाचे घटक आहेत.

- (A) वक्ता, भाषण, प्रेक्षक
- (B) उगम, प्रक्षेपक, संदेश प्रतिमा, स्वीकारक, पोहोचणे
- (C) उगम, संदेश, प्रक्षेपक, मार्ग, स्वीकारक
- (D) उगम, संदेश, मार्ग, स्वीकारक, परिणाम

49. "Grow more food campaign" was started after the crisis of food grains in :
- (A) Gujarath
(B) Punjab
(C) Assam
(D) Bengal
50. The Community Development Programme was started in the year :
- (A) 1947
(B) 1952
(C) 1948
(D) 1953
51. The step of management process that provides basis for all managerial activities is :
- (A) Controlling
(B) Planning
(C) Organizing
(D) Evaluating
49. अन्नधान्याच्या तुटवड्यानंतर "जास्त अन्नधान्य पिकवा" अभियानाची सुरुवात येथे झाली.
- (A) गुजरात
(B) पंजाब
(C) आसाम
(D) बेंगाल
50. समुदाय विकास कार्यक्रम साली सुरु झाला.
- (A) 1947
(B) 1952
(C) 1948
(D) 1953
51. व्यवस्थापनाच्या सर्वक्रियांसाठी आधारभूत ठरणारी व्यवस्थापन प्रक्रियेची पायरी म्हणजे :
- (A) नियंत्रण
(B) नियोजन
(C) संघटन
(D) मूल्यांकन

52. Which of the following is *not* a human resource ?

- (A) Money
- (B) Vehicles
- (C) Public Parks
- (D) Time

53. The system of management in which primary attention is given to identifying inputs, outputs and action is called :

- (A) Focal system
- (B) Open system
- (C) Social system
- (D) Closed system

52. खालीलपैकी कोणते मानवीय संसाधन नाही ?

- (A) पैसा
- (B) वाहने
- (C) सार्वजनिक बागीचे
- (D) वेळ

53. इनपुट्स, आऊटपुट्स आणि क्रिया ओळखले यांच्याकडे प्राथमिक लक्ष पुरविणारी व्यवस्थापनाची व्यवस्था म्हणजे ?

- (A) फोकल व्यवस्था
- (B) खुली व्यवस्था
- (C) सामाजिक व्यवस्था
- (D) बंदिस्त व्यवस्था

54. CGSI stands for :
- (A) Consumer Guidance Service of India
- (B) Consumer Guidance Society of India
- (C) Consumer Guidance to Self-protection in India
- (D) Consumer Guide to Self-service of India
55. Which of the following is *not* the purpose of packaging ?
- (A) Providing individuality
- (B) Providing protection
- (C) Identifying goods
- (D) Classifying goods
56. Use of gulabjamun mix in place of khoa is an example of :
- (A) Change in finished product
- (B) Change in raw material
- (C) Change in production sequence
- (D) Change in the standard of finished product
54. CGSI चे पूर्ण नाव :
- (A) Consumer Guidance Service of India
- (B) Consumer Guidance Society of India
- (C) Consumer Guidance to Self-protection in India
- (D) Consumer Guide to Self-service of India
55. खालीलपैकी कोणता पॅकेजिंगचा उद्देश नाही ?
- (A) वैयक्तिकता पुरविणे
- (B) संरक्षण पुरविणे
- (C) वस्तू ओळखणे
- (D) वस्तूचे वर्गीकरण करणे
56. खव्याच्या ऐवजी गुलाबजामचे तयार मिश्रण वापरणे हे खालीलपैकी कशाचे उदाहरण आहे ?
- (A) तयार उत्पादनामधील परिवर्तन
- (B) कच्च्या मालामधील परिवर्तन
- (C) उत्पादनाच्या क्रमामधील परिवर्तन
- (D) तयार उत्पादनाच्या दर्जामधील परिवर्तन

57. According to Ergonomic principles, the desirable height of the cooking platform is determined by :

- (A) The height of the equipment to be used
- (B) The height of the home maker
- (C) The elbow of the home maker
- (D) The maximum vertical reach of the home maker

58. The communication that has an element of personal touch is :

- (A) Verbal communication
- (B) Formal communication
- (C) Written communication
- (D) Non-verbal communication

57. अरगॉनॉमिक्सच्या तत्वांप्रमाणे स्वयंपाकाच्या ओट्याची उंची खालीलपैकी कशाच्या आधारे ठरविली जाते ?

- (A) वापर करण्याच्या उपकरणाच्या उंची-नुसार
- (B) गृहिणीच्या उंचीनुसार
- (C) गृहिणीच्या कोपराच्या उंचीनुसार
- (D) गृहिणीच्या हात पोचण्याच्या उच्चतम पातळीनुसार

58. वैयक्तिकतेची जाणीव असणारे संप्रेषण म्हणजे :

- (A) मौखिक संप्रेषण
- (B) औपचारिक संप्रेषण
- (C) लेखी संप्रेषण
- (D) मौखिक नसणारे संप्रेषण

59. Building services refers to :

- (A) Provisions such as school, dispensary, park in the vicinity
- (B) Provisions such as electricity, water supply, drain
- (C) Provisions such as bedrooms, dining room, kitchen
- (D) Provisions such as transport, markets in the vicinity

60. The selection of colours that are exactly opposite each other on the colour wheel indicates :

- (A) Monochromatic colour harmony
- (B) Analogous colour harmony
- (C) Split complementary colour harmony
- (D) Complementary colour harmony

59. इमारतीला पुरविल्या जाणाऱ्या सुविधा म्हणजे :

- (A) जवळपास शाळा, दवाखाने, बगीचे पुरविणे
- (B) वीज पुरवठा, पाणी पुरवठा, ड्रेनेज पुरविणे
- (C) झोपण्याची खोली, जेवणाची खोली, स्वयंपाकघर पुरविणे
- (D) वाहतूक व्यवस्था, बाजार जवळपास असणे

60. रंगचक्रावर परस्परांच्या बरोबर समोर असलेल्या रंगांची निवड करून केलेली रंगसंगती म्हणजे :

- (A) एक रंगसंगती
- (B) संबंधित रंगसंगती
- (C) विभक्त विरोधी रंगसंगती
- (D) पूरक रंगसंगती

61. A child's play follows a sequential developmental order which goes as :

- (A) Cooperative play, solitary play, parallel play
- (B) Parallel play, cooperative play, solitary play
- (C) Solitary play, cooperative play, parallel play
- (D) Solitary play, parallel play, cooperative play

62. The theory which describes observed behaviour as a predicatable response to experience is known as :

- (A) Psychosocial theory
- (B) Behaviourist theory
- (C) Psychoanalytic theory
- (D) Cognitive perspective theory

61. मुलाच्या खेळाच्या विकासामध्ये खालील प्रमाणे विशिष्ट क्रम दिसून येतो :

- (A) सहकार्यात्मक खेळ, एकट्याने खेळणे, समांतर खेळ
- (B) समांतर खेळ, सहकार्यात्मक खेळ, एकट्याने खेळणे
- (C) एकट्याने खेळणे, सहकार्यात्मक खेळ, समांतर खेळ
- (D) एकट्याने खेळणे, समांतर खेळ, सहकार्यात्मक खेळ

62. सिद्धांतामध्ये निरीक्षण केलेल्या वर्तनावरून अनुभवाला दिल्या जाणाऱ्या प्रतिसादाबाबत अंदाज बांधता येतो.

- (A) मनोसामाजिक सिद्धांत
- (B) वर्तनवादी सिद्धांत
- (C) मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांत
- (D) बौद्धिक दृष्टिकोनात्मक सिद्धांत

63. 'Bodies age according to the normal developmental time table built in the genetic disposition.' This concept is stated in :
- (A) Programmed sentence theory
 (B) Wear and tear theory
 (C) Autoimmune theory
 (D) Immunological theory
64. In Bowlby's view of attachment, the infant's initial behaviour of maintaining proximity to its mother is due to :
- (A) Learning
 (B) Genetics
 (C) Instinct
 (D) Reinforcement
65. The Central Social Welfare Board has started implementing the Awareness Generation Scheme since :
- (A) 1976-1977
 (B) 1987-1988
 (C) 1982-1983
 (D) 1977-1978
63. 'शरीरामध्ये वयोमानानुसार होणारे बदल व्यक्तिच्या वंशाणूसंरचनेद्वारे ठरविलेल्या विकासाच्या वेळापत्रकावर अवलंबून असतात.' ही संकल्पना सिद्धांतामध्ये मांडली आहे.
- (A) प्रोग्रॅम्ड सेन्टेन्स सिद्धांत
 (B) वेअर अँड टेअर सिद्धांत
 (C) ऑटोइम्यून सिद्धांत
 (D) इम्यूनोलॉजिकल सिद्धांत
64. बॉल्बीच्या जवळीकतेच्या बंधाबाबतच्या दृष्टीकोनानुसार शैशवावस्थेतील मुलाचे आईबरोबर जवळीक साधण्याचे सुरवातीचे वर्तन मुळे घडून येते.
- (A) अध्ययन
 (B) आनुवंशिकता
 (C) उपजत प्रवृत्ती
 (D) दृढीकरण
65. केंद्रिय समाज कल्याण खात्याद्वारे जाणीव जागृती योजना राबविण्याची सुरुवात पासून झाली.
- (A) 1976-1977
 (B) 1987-1988
 (C) 1982-1983
 (D) 1977-1978

66. The sequence of Kubler-Ross's 5 stage model of accepting one's own death goes as :

- (A) denial, depression, anger, bargaining for extra time, acceptance
- (B) denial, anger, bargaining for extra time, depression, acceptance
- (C) Anger, depression, denial, bargaining for extra time, acceptance
- (D) Depression, anger, denial, acceptance, bargaining for extra time

67. Indistinct speech due to inactivity of the lips, tongue or jaw is known as :

- (A) Stuttering
- (B) Cluttering
- (C) Lispng
- (D) Slurring

66. स्वतःचा मृत्यू स्वीकारण्याबाबत कुबलर-रॉसने दिलेल्या 5 टप्प्यांचा क्रम याप्रमाणे आहे :

- (A) नकार, नैराश्य, राग, जास्त वेळ मिळविण्यासाठी घासाघीस, स्वीकृती
- (B) नकार, राग, जास्त वेळ मिळविण्यासाठी घासाघीस, नैराश्य, स्वीकृती
- (C) राग, नैराश्य, नकार, जास्त वेळ मिळविण्यासाठी घासाघीस, स्वीकृती
- (D) नैराश्य, राग, नकार, स्वीकृती, जास्त वेळ मिळविण्यासाठी घासाघीस

67. ओठ, जीभ किंवा जबड्याच्या अक्रियाशीलतेमुळे होणारे अस्पष्ट बोलणे या दोषाला म्हणतात.

- (A) स्टटरिंग
- (B) क्लटरिंग
- (C) लिस्पिंग
- (D) स्लरिंग

68. The cause of phobia could be :

- (A) Social
- (B) Emotional
- (C) Classical conditioning
- (D) Physical

69. Suspicion is prominent symptom of :

- (A) Paranoid schizophrenia
- (B) ADHD
- (C) Depression
- (D) Phobia

70. "Socialization is the process by which the child acquires a cultural content along with selfhood and personality." This is stated by :

- (A) Green
- (B) Horton and Hunt
- (C) Lundberg
- (D) Gardner

68. भयगंडाचे कारण असते.

- (A) सामाजिक
- (B) भावनिक
- (C) अभिजात अभिसंधान
- (D) शारीरिक

69. संशय हे समस्येचे ठळक लक्षण आहे.

- (A) पॅरानॉईड सिझोफ्रेनिया
- (B) ADHD
- (C) नैराश्य
- (D) भयगंड

70. "सामाजिकीकरण ही अशी प्रक्रिया आहे की ज्याद्वारे मूल स्वःत्व, व्यक्तिमत्व व सांस्कृतिक घटक साध्य करते." हे यांनी मांडले आहे.

- (A) ग्रीन
- (B) हॉर्टन व हंट
- (C) लंडबर्ग
- (D) गार्डनर

71. The Dowry Prohibition Act of was an effort at Government level to eradicate the evil.

- (A) 1959
- (B) 1961
- (C) 1970
- (D) 1971

72. Which of the following is *not* a tool of data collection ?

- (A) Interview
- (B) Questionnaire
- (C) Printed material
- (D) Observation

73. It is the spread between highest and lowest score :

- (A) Standard deviation
- (B) Range
- (C) Ratio
- (D) Value

71. साली झालेला हुंडा प्रतिबंधक कायदा हा सरकारी पातळीवर हुंड्याची समस्या नाहीशी करण्याच्या प्रयत्नातून अस्तित्वात आला.

- (A) 1959
- (B) 1961
- (C) 1970
- (D) 1971

72. खालीलपैकी कोणते डेटा संकलनाचे साधन नाही ?

- (A) मुलाखत
- (B) प्रश्नावली
- (C) छापील साहित्य
- (D) निरीक्षण

73. अधिकतम व न्यूनतम गणना यातील विस्ताराला म्हणतात.

- (A) प्रमाण विचलन
- (B) कक्षा
- (C) गुणोत्तर
- (D) संख्या

74. The type of research study used for assessing the incidence of anemia in adolescent girls of rural Maharashtra is :

- (A) Case control
- (B) Longitudinal
- (C) Cohort
- (D) Cross-sectional

75. The following measure of central tendency and dispersion are used in ANOVA :

- (A) Mean and Standard Deviation
- (B) Mean and Variance
- (C) Mean and Standard Error
- (D) Median and Standard deviation

74. ग्रामीण महाराष्ट्रातील पौगंडावस्थेतील मुलींमध्ये रक्तक्षयाच्या प्रमाणाचे संशोधन करण्याच्या पद्धतीला म्हणतात.

- (A) केस कंट्रोल
- (B) दीर्घकालीन अभ्यास
- (C) कोहोर्ट
- (D) छेदन पद्धत

75. अॅनोवा मध्ये केंद्रस्थ प्रवृत्ती मोजण्याचे माप आहे.

- (A) माध्य व प्रमाण विचलन
- (B) माध्य व प्रचलांक
- (C) माध्य व प्रमाण त्रुटिदोष
- (D) मध्यांक व प्रमाण विचलन

DEC - 17313/III

ROUGH WORK

DEC - 17313/III

ROUGH WORK